نخبگان هرمزگانی

در مرداد ماه گذشته محمد قویدل، معاون آموزش متوسطه آموزش و پرورش هرمزگان از کسب ۱۰ مدال توسط دانش‌آموزان استان هرمزگان در المپیاد ریاضی مدارس آسیا خبر داد. این المپیاد بزرگ‌ترین رویداد علمی دانش‌آموزی در سطح آسیاست که همه ساله با حضور ده‌ها هزار دانش‌آموز از کشورهای آسیایی برگزار می‌شود؛ رویدادی که این بار، نام دانش‌آموزان هرمزگانی در آن درخشید و این نشان‌دهنده نیاز به توجه ویژه به استعدادهای این استان و رشد و پرورش آنهاست.

حمل و نقل آسان

وضعیت زیرساخت‌ها در استان هرمزگان قابل قبول به نظر می‌رسد. از یک طرف زیرساخت‌های ریلی و برخورداری از دو خط سراسری راه‌آهن و از طرف دیگر زیر ساخت‌های هوایی که با دسترسی آسان به فرودگاه بین‌المللی بندرعباس فراهم شده‌است. ضمن این‌که زیرساخت‌ها برای حمل و نقل دریایی هم به قدرکافی وجود دارد؛ این را وجود اسکله تخلیه و بارگیری مواد معدنی با ظرفیت ۱۲ میلیون تن و اسکله نفتی با ظرفیت ۱۵ میلیون تن در سال و افزایش آن تا ۷۰ میلیون تن نشان می‌دهد.

گاه واقعی خود نرسیده است

ه این استان نیاز دارد

ای طلایی

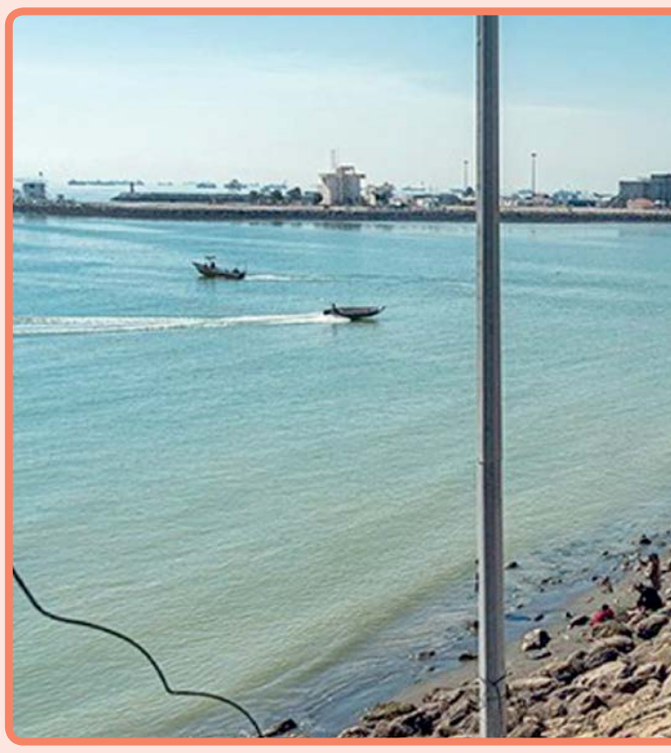

نمایی از بلوار ساحلی و زیبای بندرعباس

ام بردن از تمام این ظرفیت‌ها شد؛ ظرفیت‌هایی که برای هر استان، برگ برنده آن برای حل بسیاری از نابع بزرگ فولاد، آلومینیوم، پالایشگاه‌های نفت و گاز، نیروگاه‌های برق، بندر بزرگ شهید رجایی، ای خودش مانده و مردمانش در محرومیت از فضاهای آموزشی مناسب، آب آشامیدنی سالم و ش، به همه مزایا و معایبی که سال‌هاست هرمزگان آنها را با خود کشانده و به امروز رسانده‌است وجه به موقعیت حساس جغرافیایی استان هرمزگان و فرصت‌هایی که در دل خودش دارد، باید با

بهشت، یعنی دلبری‌های هرمزگان

صحبت از گردشگری در استان هرمزگان، درست مثل آب شدن قند توی دل آدم می‌ماند؛ همان‌قدر شیرین، همان‌قدر دلچسب. گردشگری هرمزگان یعنی یک دلبری بی‌انتها. اگر تا به حال متوجه منظورم نشده‌اید و اگر تاکنون سفری به این خطه بهشتی نداشته‌اید، کافی است نام هرمزگان را با عبارت گردشگری در موتورهای جست‌وجو سرچ کنید؛ شک ندارم هوش از سرتان و تاب از دل‌تان می‌رود.

هرمزگان، ۱۴ جزیره کوچک و بزرگ دارد و برخی از آنها در جذبه و زیبایی شهره آفاقند و شما هم با آنها بیگانه نیستید؛ حتی اگر تاکنون پایتان به آنها نرسیده باشد. صحبت از کیش است و قشم و هرمز رنگارنگ و سحرانگیز. هرکدام از این جزایر که در نوع خود قطب بزرگ گردشگری به شمار می‌رود، به تنهایی می‌تواند اشتغال‌زایی و درآمدزایی به اندازه درآمد یک کشور اروپایی داشته باشد. حالا این ظرفیت‌ها را بگذارید کنار ۹۰۰ کیلومتر نوار ساحلی هرمزگان که بخش‌های وسیعی از آن که در قلمرو بنادر و اسکله‌های تجاری نیستند، قابل گشت‌وگذار و استفاده تفریحی هستند.

مجموعه جاذبه‌های طبیعی و تاریخی هرمزگان چه در جزایر و چه در شهرهای ساحلی و غیرساحلی‌اش، غول بزرگ گردشگری دنیا را رقم زده است؛ غولی که البته نتوانسته شکوه و هیبت و هیمنه و قدرت تغییر و تحول اقتصادی و فرهنگی خود را به رخ جهان بکشاند، چراکه عموما بهره‌برداری درستی از آنها صورت نگرفته است. شما در کدام استان کشور یا حتی جهان می‌توانید چنین مجموعه زیبا و شگرف و بزرگی از گردشگری را یکجا ببینید که در این استان قابل مشاهده است. اگر فقط و فقط به جنگل‌های حرا در این استان نیم‌نگاهی بیندازیم، متوجه این ظرفیت شگرف خواهیم شد؛ جنگل‌هایی کشیده‌شده در سواحل خلیج‌فارس، اطراف بندر لافت، شمال جزیره قشم، بندر خمیر با ارتفاع ۳ تا ۶ متر که هنگام مد آب دریا تا گلو به زیر آب رفته و مناظری رویایی و جادویی می‌آفرینند.

البته همین حالا هم حجم قابل توجهی از سفرهای دریایی کشورمان به این استان و بین جزایر آن اختصاص یافته است. با این حال این ظرفیت عظیم هنوز قابلیت توسعه زیادی دارد، به‌ویژه در بخش گردشگری دریایی و این توسعه هنوز محقق نشده یا اگر تلاش‌هایی برای تحقق آن صورت گرفته، به صورت توسعه پایدار و بدون آسیب به طبیعت و محیط‌زیست نبوده است.

شاید آن روزی بتوانیم به رویای توسعه گردشگری پایدار در این استان برسیم که هرگاه نام آن به میان آید، به‌جای تداعی‌شدن عبارات پالایشگاه و صنایع و مناطق آزاد، واژه‌های زیبای جنگل‌های سحرآمیز حرا، خورها، دره ستارگان، معبد هندوها، بازیگوشی دلفین‌ها و راه‌رفتن خرامان لاک‌پشت‌های دریایی روی ماسه‌ها، سواحل زیبای صخره‌ای و شنی و تفریحات و ورزش‌های دریایی و پارک‌های آبی و ویلاهای ساحلی در ذهن بنشیند و البته چیزی بسیار بیشتر از این، یعنی این‌که این واژه‌های زیبا، این جاذبه‌های بی‌نظیر با سرمایه‌گذاری‌های مناسب و توسعه همراه با ملاحظات محیط‌زیستی بستری برای جذب گردشگران داخلی و خارجی از سراسر جهان شود و ورود این گردشگران به ایجاد اشتغال و جذب درآمدهای ارزی سرشاری که حق این طبیعت زیباست بینجامد؛ درآمدی که می‌تواند با کفه درآمدهای نفتی برابری کند یا حتی سنگین‌تر شود و درنهایت باری از دوش محرومیت شهرهای هرمزگان بردارد، به رفع مشکلات محیط‌زیستی این استان که محصول توسعه ناپایدار است، نجر شود و رفاه خدماتی و فرهنگی برای مردم نجیب و صبورش به ارمغان بیاورد.

> هرمزگان به جز ظرفیت سواحل، جنگل‌های حرا و جاذبه‌های تاریخی فرهنگی، ۱۴ جزیره کوچک و بزرگ دارد که برخی از آنها در جذبه و زیبایی شهره آفاقند و هرکدام از آنها در نوع خود قطب بزرگ گردشگری به شمار می‌رود، این در حالی است که بهره‌برداری درستی از ظرفیت صورت نگرفته است

کپرنشینان سرزمین ساحلی و ثروتمند

تعجب نکنید؛ با وجود این حجم از امکانات، فرصت‌ها و ظرفیت‌های موجود در استان هرمزگان و در دنیای مدرن امروز، مردمانی سختکوش و یا شاید بهتر است بگوییم مظلوم، در برخی از روستاهای هرمزگان ازجمله روستاهای شهرستان بشاگرد هستند که در کپر زندگی می‌کنند. کپرهایی که با شاخ‌وبرگ درختان خرما درست شده‌است و محافظ خوبی برای مقابله با سرما و گرمای ساکنانش نیست. کپر به آلونک‌ها و سایبان‌هایی می‌گویند که در مناطق شرق هرمزگان حتی روستاهای مرکز استان هرمزگان با شاخه‌وبرگ درخت نخل ساخته می‌شود و روی آن را با حصیر می‌پوشانند. البته که کپر، متداول‌ترین شیوه زندگی سنتی در روستاهای هرمزگان است که از روزگار قدیم و با توجه به اقلیم منطقه ساخته می‌شد اما حالا خیلی وقت است که همه‌چیز فرق کرده‌است. در دهه‌های اخیر این سبک زندگی با فقر و محرومیت عجین شده و دیگر نه نمادی از فرهنگ و سنت قدیمی مردمان این استان بلکه نمادی از فقر و محرومیت است. آن‌قدر که برخی از محلی‌ها و روستانشینان می‌گویند بضاعت مالی اهالی این روستا حتی به کپر هم نمی‌رسد. این‌طور که معلوم است، کپرنشینی، واقعیتی انکارنشدنی و جدانشدنی از ماهیت استان طلایی هرمزگان است؛ استانی که فارغ از یدک‌کشیدن عناوین و لقب‌های گل‌درشت اقتصادی، در دل خودش صاحب یکی از نمادهای فقر است؛ نمادی که در روستاهای بسیاری از این استان، خودنمایی می‌کند.

این‌همه ثروت و این نرخ بالای بیکاری؟!

سرزمینی را تصور کنید (حالا در هر نقطه این کره خاکی) با ۱۴ جزیره که از توان و ظرفیت گردشگری، اقتصادی و نفتی بالایی برخوردار است؛ سرزمینی که یک نوار مرزی ساحلی به طول تقریبی ۹۰۰ کیلومتر آن را متصل می‌کند به آب‌های گرم دو دریا (خلیج‌فارس و دریای عمان) و درنهایت سرزمینی با ظرفیت‌های بزرگ بنادر، شیلات و ماهیگیری، کشاورزی و صنایع مختلف... چنین سرزمینی با این‌همه ظرفیت و ثروت، خیالی نیست، وجود دارد و در جنوبی‌ترین نقطه ایران قرارگرفته است. طبیعتا چنین سرزمینی اگر بهره‌برداری درست و درمانی از آن بشود، نه‌فقط می‌تواند بسیار سودده باشد که نباید از معضلی به نام بیکاری و نبود اشتغال در رنج و فشار باشد. این درحالی است که هم‌اکنون یکی از بالاترین نرخ‌های بیکاری در کشور متعلق به این استان است. طبق آخرین آمار منتشرشده، نرخ بیکاری در بهار امسال در هرمزگان ۱۶/۶ درصد برآورد شده است. این آمار در بهار سال گذشته، ۱۲/۵ درصد بوده در زمستان ۹۸ درصد، ۱۱/۹ درصد و در زمستان ۹۷ رقمی حدود ۱۱ درصد. اعداد و ارقام روند صعودی دارد و این یعنی اگر ملاک استناد ما برای میزان اشتغال و نرخ بیکاری، همین ارقام باشد، بیکاری در هرمزگان طی چند سال اخیر روبه افزایش بوده است.

نرخ بالای بیکاری موردتوجه نمایندگان مردم این استان در مجلس هم بوده و احمد مرادی، نماینده مردم بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر در مجلس با اشاره به این آمار بالا تأکید کرده این مشکل را باید اساسی حل کرد و انتظارمان از دولت جدید هم همین است. مرادی که معتقد است آمار واقعی نرخ بیکاری بسیار بیشتر از آمار رسمی و چیزی حدود ۲۷ تا ۲۸ درصد است، می‌گوید: اگر مازاد درآمد از مالیات این استان که حق مسلم مردم هرمزگان است، به استان برگردد، معضل فقر و محرومیت تا حدود زیادی در این استان حل‌وفصل می‌شود. او به ظرفیت‌های بدون استفاده هرمزگان هم به‌عنوان یک منبع درآمد دیگر اشاره‌کرده و یادآور می‌شود طبق گفته صاحب‌نظران دانشگاهی، هرمزگان تاکنون فقط ۱۵ تا ۲۰ درصد از ظرفیت دریایی خود بهره برده، حال آن‌که با فعالسازی ظرفیت اقتصاد دریامحور هرمزگان هیچ نیروی انسانی بیکاری در این استان وجود نخواهد داشت. البته آمار و ارقام مربوط به میزان اشتغال و بیکاری در این استان نه‌تنها متناقض است که نگاه مسؤولان هم به آن متفاوت است. مثلا برخلاف نگاه نماینده مردم قشم و بندرعباس به این آمار، هادی ابراهیمی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی هرمزگان نگاه خوشبینانه‌ای به این حوزه داشته و از نرخ بالای مشارکت اقتصادی در این استان نسبت به سایر مناطق کشور سخن گفته و نرخ بیکاری رو به کاهش آن. ابراهیمی آبان سال گذشته گفته بود: بررسی نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های کشور در تابستان امسال برای جمعیت ۱۵ سال و بیشتر نشان می‌دهد هرمزگان با ۵۰/۶ درصد، بالاترین نرخ مشارکت را به خود اختصاص داده است.

به گفته ابراهیمی، در تابستان ۹۹ نرخ مشارکت اقتصادی استان هرمزگان با افزایش ۲/۶ درصدی نسبت به تابستان ۹۸ به عدد ۵۰/۶ درصد رسیده که این عدد بالاترین نرخ مشارکت در میان استان‌های کشور بوده است و نسبت به نرخ مشارکت کشور که ۴۱/۸ درصد است با عدد ۹ درصد، فاصله بسیار معناداری دارد. از سویی درحالی که نرخ مشارکت اقتصادی در تابستان ۹۹ در کشور از ۴۴/۹ درصد به ۴۱/۸ درصد کاهش داشته و شاهد کاهش جمعیت فعال اقتصادی در کشور بوده‌ایم، هرمزگان با عدد بی‌سابقه ۵۰/۶ درصد بازار کار فعال و پررونقی داشته است. او سپس این‌گونه نتیجه‌گیری کرده: درحالی‌که در کشور شاهد کاهش فرصت‌های شغلی به دلیل شیوع ویروس کرونا هستیم، هرمزگان نه‌تنها با کاهش فرصت‌های شغلی و جمعیت شاغل مواجه نشده بلکه جزو معدود استان‌هایی است که افزایش فرصت‌های شغلی و نسبت اشتغال را داشته است. و البته در پایان هم اضافه کرده عدد ۱۳/۳ درصدی نرخ بیکاری هرمزگان در سال ۹۹ در مقایسه با نرخ بیکاری ۹/۵ درصدی کشور نمایانگر بالا بودن جمعیت بیکار استان نیست، چراکه در بررسی شاخص‌های اقتصادی نسبت اشتغال در کنار نرخ مشارکت اقتصادی و بیکاری است که معنای بازار کار را نشان می‌دهد.

در هر روی از مبحث آمار اشتغال و مشارکت اقتصادی که بگذریم، شواهد متعددی حکایت از بیکاری بخش زیادی از نیروی فعال و جوان هرمزگانی است که به گفته کارشناسان با اندکی درایت و مدیریت می‌توانند صاحب شغل و درآمد شوند. افزایش به‌کارگیری نیروهای بومی در صنایع نفت و گاز و فولاد و آلومینیم و شرکت‌های بزرگ تولیدی یکی از این راهکارهاست. توسعه و رونق صنعت گردشگری به‌ویژه گردشگری دریایی هم از دیگر راهکارها برای بالابردن میزان اشتغال و کاستن از نرخ بیکاری است.

مناطق آزادی که سودی ندارند

از ابتدایی‌ترین روزها، مناطق آزاد باهدف‌های مشخصی ایجاد شدند؛ عمرانی و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال مولد، تنظیم بازار کالا و ارز، تولید و صادرات کالاهای صنعتی، حضور در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، رشد سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذاران خارجی، بخشی از این هدف‌ها بود اما چیزی که امروز شاهد آن هستیم این است که این مناطق آزاد آن‌طور که وعده داده‌شده‌بود، سودی برای بسیاری از مردم استان و اقتصاد آنها نداشته و فقط بار اضافه‌ای بر دوش مردم شدند، آن‌قدر که به گفته محلی‌ها، بیشتر روستاییان جزیره قشم حتی از آب لوله‌کشی سالم هم بهره‌ای نبرده‌اند.

مردم، دغدغه‌مندان و فعالان اقتصادی استان هرمزگان، مدت‌هاست خواستار شفاف‌سازی جزئیات این جزایر منطقه آزاد در این استان هستند و از مسؤولان می‌خواهند به این پرسش پاسخ دهند که تا چه حد تبدیل‌شدن کیش و قشم به منطقه آزاد، روی اقتصاد منطقه تأثیرگذار بوده و معیشت مردم را بهبود بخشیده‌است؟ چرا سود حاصل از منطقه آزاد شدن این جزایر فقط نصیب سرمایه‌داران داخلی و خارجی می‌شود و عایدی برای مردم منطقه ندارد؟ واقعیت این است که جزایر کیش و قشم در ابتدا با اهداف مشخص و در جهت بهبود وضعیت به منطقه آزاد تبدیل شدند اما به‌مرورزمان مشخص شد تبدیل این جزایر به منطقه آزاد، هیچ منفعتی برای ساکنان و بومیان این دو جزیره ندارد و فقط به محلی برای کسب درآمد سرمایه‌داران تبدیل شدند. مشخصا، تبدیل جزایر کیش و قشم به منطقه آزاد تبعات بسیاری برای ساکنان این مناطق داشته و علاوه بر این‌که در بهبود وضعیت معیشتی آنان تأثیر مثبت نداشته، باعث وسیع‌تر شدن دایره اختلاف طبقاتی در این مناطق شده‌است. برای همین است که مدیریت صحیح مسؤولان و مدیران آینده این استان برای پایان دادن به این دور باطل، تنها چاره این ماجراست.

مالیاتی که پرداخت نمی‌شود

با در نظر گرفتن جوانب و حوزه‌های مختلف، این‌طور به نظر می‌رسد که این استان برخلاف بیشترین فرصت‌ها و ظرفیت‌هایی که دارد اما از کمترین سودها بهره‌مند می‌شود. موضوعی که پرداخت مالیات شرکت‌های صنعتی مستقر در هرمزگان در تهران و سایر استان‌ها هم این فرضیه را تایید می‌کند.

درواقع به‌رغم پیگیری‌های چندساله مدیران ارشد هرمزگان، پرداخت مالیات و ارزش‌افزوده شرکت‌ها و صنایع فعال هرمزگان در این استان پرداخت نمی‌شود.

درواقع شرکت‌های مذکور از زیرساخت‌های موجود در هرمزگان بهره می‌برند اما مالیات خود را خارج از استان پرداخت می‌کنند در این میان، سهم هرمزگان از این زیرساخت‌ها، فقط آلاینده‌های آنان است. این اتفاق در حالی انجام می‌شود که اگر تمامی شرکت‌ها به‌ویژه صنایع بزرگ، مالیات و مالیات بر ارزش افزوده خود را در هرمزگان پرداخت کنند، این امر می‌تواند در افزایش درآمدهای استان و توسعه زیرساخت‌های مختلف اثربخش باشد؛ اقدامی که انتظار می‌رود با مدیریت و تغییرات جدی، چرایی‌اش بررسی شود و در اولویت رسیدگی قرار گیرد.

چالش‌های هرمزگان

انگار که هرمزگان، به سرزمین معایب و محاسن تبدیل شده‌است؛ یعنی به همان اندازه که می‌شود ساعت‌ها از فرصت‌ها و خوبی‌هایش گفت، به همان اندازه هم می‌توان مشکلات و چالش‌های این استان را شمرد. دغدغه تامین مواد اولیه موردنیاز واحدهای تولیدی کوچک از طریق بورس کالا یکی از چالش‌هایی است که استان هرمزگان با آن روبه‌رو است. از طرف دیگر، بالابودن هزینه حمل‌ونقل بار به مقصد استان هرمزگان که به‌طور متوسط، بیش از ۱۵ درصد در قیمت مصرف‌کننده نهایی تاثیر مستقیم دارد هم باعث بروز مشکلاتی برای اهالی این استان شده‌است.

اما یکی دیگر از مشکلات در استان هرمزگان، کمبود نهاده‌های دامی موردنیاز و مشکل حمل آن از سایر بنادر به استان، آن‌هم علی‌رغم وجود بنادر و اسکله‌های مناسب تخلیه این کالا در استان است. اتفاقی که در بالارفتن قیمت محصولات به‌خصوص مرغ و گوشت قرمز تاثیر مستقیمی دارد.

متصل‌نبودن سیستم مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به گمرک، سیستمی‌نبودن فرآیند رفع تعهد ارزی در مناطق ویژه اقتصادی، بالابودن هزینه برق و کمبود آن برای واحدهای صنعتی و تولیدی، نبود لارو میگوی سالم و لارو ماهی و همچنین نبود تجهیزات پرورش ماهی هم برخی دیگر از معضلات هرمزگان است که به رسیدگی‌های ریشه‌ای نیاز دارد؛ چراکه به‌عنوان‌مثال، با توجه به موقعیت حساس و شرایط تحریم و ارز آزاد، در صورت واردات تجهیزات پرورش ماهی، هزینه‌های تولید افزایش پیدا می‌کند.

> امروز شاهد آن هستیم که مناطق آزاد استان هرمزگان، سودی برای بسیاری از مردم استان و اقتصاد آنها نداشته و فقط بار اضافه‌ای بر دوش مردم شدند، آن‌قدر که به گفته محلی‌ها، بیشتر روستاییان جزیره قشم حتی از آب‌لوله‌کشی سالم هم بهره‌ای نبرده‌اند

یادداشت

تلاش برای شکوفایی این خطه زرخیز

فریدون همتی

استاندار هرمزگان

مهم‌ترین شاخصه هرمزگان، مردمان آن است که با قومیت‌ها و مذاهب مختلف در کنار هم و به‌شکل مسالمت‌آمیز زندگی می‌کنند. هم اکنون با توجه ویژه و صحیح از اهمیت این خطه از کشور سنگ‌بنای توسعه پایدار هرمزگان گذاشته شده‌است.

این استان علاوه بر برخورداری از موقعیت ژئوپلتیک و استثنایی در کنار آب‌های خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز دارد، از جهت برخورداری از ۱۴ جزیره از جمله جزایر سه‌گانه در بعد ملی و منطقه‌ای، اهمیتی بسیار بالا دارد. سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری و همچنین تجهیزات در بخش‌های مختلف آب، برق، شیلات، کشاورزی و باغی، فرهنگی و آموزشی، بهداشتی و درمان، این استان را در زمره سه استان برتر کشور در حوزه صنعت آب و برق، قرار داده‌است.

وجود پروژه‌های بزرگ پالایشگاهی از جمله پالایشگاه ستاره خلیج فارس با ظرفیت تولید روزانه ۴۵ میلیون لیتر بنزین یورو۵، تولید روزانه ۱۲ میلیون لیتر نفت‌گاز، سه میلیون لیتر گازمایع و دو میلیون لیتر سوخت جت، نشان می‌دهد این استان به سمت آینده‌ای روشن گام برداشته‌است. مناطق آزاد کیش و قشم و اثرگذاری این مناطق در حوزه اقتصاد و اشتغال، بهره‌مندی از چند فرودگاه، ایستگاه، خطوط راه‌آهن، بنادر متعدد و فعال، سیستم حمل ونقل و جاده‌ای، امتیازاتی ویژه است که روند توسعه این قطعه زرخیز کشور عزیزمان را سرعت می‌بخشد.

اما اهمیت هرمزگان از آنجا بیشتر مشخص می‌شود که مرکز مبادلات مالی ایران با دنیا و با کشورهای حاشیه جنوبی خلیج‌فارس همسایه و هم مرز است و هر روز به این اهمیت افزوده می‌شود. استان هرمزگان به عنوان دروازه دریایی فلات گسترده ایران و با قرارگرفتن بر پیشانی تنگه هرمز که معبر انرژی جهان و مسیر انتقال روزانه میلیون‌ها بشکه نفت‌خام برای تامین نیمی از نیازهای انرژی جهان است، موقعیتی بسیار حساس و استراتژیک دارد.

دسترسی به آب‌های آزاد و بین‌المللی و همجواری با کشورهای عربی و مراکز تجاری، گردشگری و اقتصادی آنها که در نواری طولانی و صدها کیلومتری در سواحل جنوبی خلیج‌فارس گسترش یافته، به همراه منابع ارزنده طبیعی، مجموعه‌ای از ظرفیت‌های بالقوه سرمایه‌گذاری را رقم زده‌است. هرمزگان با تاثیرپذیری از این منابع طی چند دهه اخیر به‌ویژه پس از انقلاب، روندی نسبتا شتابان از توسعه را تجربه و به موفقیت‌هایی قابل‌توجه دست‌یافته‌است.

البته با وجود همه این مسائل، توانایی‌ها و فرصت‌های بالقوه توسعه استان، بسیار فراتر از اندازه‌های کنونی آن است. فراموش نکنیم که وجود ۱۴ بندر چند منظوره فعال تجاری در سطح استان، وجود ناوگان بین‌المللی حمل‌ونقل دریایی به عنوان شاهرگ حیاتی کشور با نقش ارزنده در تجارت بین‌المللی، راه‌آهن استان به عنوان مبدأ ترانزیت کالا به مقصد کشورهای آسیای میانه، نقشی موثر در ترانزیت کشور دارد.

در نهایت باید بگویم در حال حاضر استان هرمزگان، به کارگاه سازندگی تبدیل شده‌است و از شرق تا غرب، از جنوب تا شمال، با توجه به ظرفیت مناطق سرود آبادانی و توسعه پایدار در آن طنین‌انداز شده‌است. حمایت برجسته دولت در کنار همدلی، وفاق، همبستگی مردم با مدیران دولتی، نمایندگان محترم مجلس، ائمه‌جمعه و جماعات و نهادهای نظامی و انتظامی و امنیتی در سال‌های اخیر، راه توسعه هرمزگان را هموار کرده‌است و در آینده، شاهد شکوفایی همه جانبه این خطه زرخیز و ایران اسلامی خواهیم‌بود.